

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

משפטים

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק בא

(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה

לעילוי נשמת

ר' לייב בן ר' שמואל ע"ה פליישמן

נפטר ביום ד' אדר ה'תשט"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

*

ולזכות בנו

הו"ח ר' בצלאל שיחי' בן מרת פערל ע"ה פליישמן

לרפואה שלימה וקרובה ולאריכות ימים ושנים טובות בגו"ר

עד ביאת גואל צדק ולנחת חסידותי מיו"ח שיחי

*

נדפס ע"י ידידיו שיחיו

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!

להקדשות ולפרטים נוספים:

טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)

אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved One

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעייין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. "אשר הכינותי" – פירושו הראשון של רש"י על פסוק זה

על הפסוק! "הנה אנכי שולח מלאך לפניך... ולהביאך אל המקום אשר הכינותי", מפרש רש"י: "אשר הכינותי – אשר זמנתי לתת לכם", ולאחר מכן הוא מביא פירוש אחר (כדלהלן סעי' ב).

המפרשים מסבירים², שכוונת רש"י היא: בפסוק נאמר, "אשר הכינותי" ואין נאמר למי הכין הקדוש-ברוך-הוא את המקום. ועל כך מפרש רש"י: ש"הכינותי" כדי "לתת לכם".

אך כיון שלפי פירושו זה קשה, מדוע אין הפסוק מציין בפירושו, "אשר הכינותי לך", לכן מביא רש"י פירוש נוסף, שב,אשר הכינותי" הכוונה היא "כבר מקומי ניכר כנגדו .. שבית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה", (כדלקמן סעי' ב). לפי פירושו זה הפעולה של "הכינותי" היתה "לעצמו", כאילו נאמר, "אשר הכינותי לי", ודבר זה אין צריך לפרט, כי "סתם הכינותי הוא לעצמו"³.

אך הסבר המפרשים לפירוש הראשון של רש"י אינו מובן, כי:

(א) בדרך הפשט אין מלכתחילה קושי במילה "הכינותי" סתם⁴, כי מובן מאליו ש"הכינותי" לישראל, שאודותם מדובר בפסוק.

(ב) לפי זה צריך היה רש"י לומר בקצרה, בדומה לדברי האבן-עזרא כאן, "אשר הכינותי – לכם", ומדוע רש"י (א) מאריך בלשונו ואומר "אשר זמנתי לתת לכם", ויותר מכך: (ב) הוא

משתמש בביטוי "זמנתי", השונה מלשון הפסוק – "הכינותי".

ב. "ומדרשו... שבית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה"

לאחר מכן ממשיך רש"י ואומר: "זהו פשוטו, ומדרשו אל המקום אשר הכינותי כבר מקומי ניכר כנגדי, וזה אחד מן המקראות שאומרים שבית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה".

הסיבה לכך שרש"י מצטט שוב את המילים "אל המקום אשר הכינותי" בפירושו השני, היא, כדי לרמוז, שלפי "מדרשו" מובן פשוטו של המילים הנאמרות בפסוק, "אל המקום", ולא "אל הארץ"⁵ – שהרי המילה "הכינותי" אינה אמורה לגבי ארץ ישראל, אלא לגבי מקום המקדש.

אך אין זה קושי הכרחי על הפירוש הראשון – "פשוטו", משום שמצוי בתורה, שארץ שלימה נקראת, "מקום"⁶. ואדרבה, הממשך הענין הכרחי⁷, לכאורה, שהמילים, "ולהביאך אל המקום..." אינן מדברות על מקום מסויים בארץ ישראל⁸, אלא על ארץ ישראל בכלל.

(4) ולהעיר ממקץ מג, טז.

(5) ראה גם נחלת יעקב לפרש"י כאן.

(6) ראה לדוגמה – מטות לב, א: ארץ ג' המקום מקום מקנה ולאח"ז – שם, ד – ארץ מקנה). וראה בהעלותך י, כט. שלא יד, מ. ועוד.

(7) ולפי"ז מ"ש רש"י, "ומדרשו" קאי גם על תיבת "המקום" – אף שניקח כוונת רש"י ב"פשוטו ומדרשו" היא בתוכן ה"הכנה" כאן (אם הכנה למטה כפשוטה, או הכנה למעלה ברוחניות – בבהמ"ק של מעלה). ולהעיר ממשנ"ת (לקו"ש [המתורגם] חט"ו ע' 86) החילוק בין הלשונות "פשוטו" ו"פשוטו של מקרא" שבפירושו רש"י.

(1) פרשתנו כג, כ.

(2) ראה רא"ם, דבק טוב ושפ"ח כאן.

(3) ל' הרא"ם כאן.

מכוון כנגד בית המקדש של מטה¹²?

(ב) לפי אחת הגירסאות¹³ אומר רש"י, שבית המקדש של מעלה מכוון כנגד של מטה, ולא – "בית המקדש של מטה" – מדוע משמיט רש"י, לפי גירסא זו את המילים, "בית המקדש"? ובמיוחד, כאשר בשני המקומות האחרים כן אומר רש"י, "בית המקדש (או מקדש) של מטה"?

ד. ה"הכנה" של מקום המקדש שונה לפי שני הפירושים

ההסבר לכך הוא:

כוונת רש"י היא להשיב לשאלה פשוטה המתעוררת על המילים, "אשר הכינותי": משמעותה של "הכנה" היא פעולה מסויימת בדבר אשר על ידי כך הוא נעשה "מוכן", ראוי למטרה שאליה מכינים אותו¹⁴. ואם כך, מתעוררת השאלה: במה התבטאה פעולת ה"הכינותי" של ארץ ישראל לקליטת עם ישראל, והרי אין אנו מוצאים שחל בה שינוי כלשהו יחסית למצבה הקודם?

ואדרבה: מהמשך הפרשה¹⁵ מובן, שהארץ לא היתה מוכנה לקליטת ישראל: היו בארץ ישראל שבע אומות, ויש תחילה לגרשן מן הארץ, יש צורך בפעולות (בעתיד) "והכחדתיו", "אגרשנו". ויותר מכך – פעולות אלו לא תיעשנה בעתיד הקרוב, ואינן יכולות להיעשות בקרוב, "פן תהיה הארץ שממה", אלא דוקא באופן של "מעט מעט אגרשנו" –

ומהי אפוא משמעות הנאמר בפסוק, "אשר

הכינותי"¹⁶?

(12) ראה גם של"ה פ' תצוה (שכח, סע"א ואילך). וראה לקמן הערה 26.

(13) דפוס שני של רש"י (שחתום עליו ר"ש אלקב"ץ וקנו של בעל ה"לכה דודי"), שהוגה על ידו. וכ"ה בא' מכת"י רש"י שתת"י.

(14) עיי"ג כ' ל' אדה"ז בשו"ע האו"ח סתצ"ה סוסט"ז.

(15) כג, כג. שם, כח ואילך.

וכיון שלפי "מדרשו" (א) משתנה המשמעות "אל המקום" (ב) לפי זה ברורה יותר משמעות המילים, "אשר הכינותי", כפי שיוסבר להלן, לפיכך מצטט רש"י מילים אלו בפירושו השני – "מדרשו".

אך יש להבין את התוספת של רש"י: "וזה אחד מן המקראות שאומרים שבית המקדש של מעלה...". והרי, לכאורה: מדוע חשוב להדגיש כאן שיש עוד "מקראות שאומרים שבית המקדש של מעלה...?"

אין לומר, שענין זה אינו מתקבל על דעתו של "בן חמש למקרא" ומשום כך מוכרח רש"י להוסיף מילים אלו, בדומה למקומות אחרים שבהם הוא אומר, "מצאתי לו חבר", וכדומה, כי כבר לפני כן, ובשני מקומות, מביא רש"י ענין זה, ש"בית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה", ובמקומות אלו אין רש"י מוסיף את המילים, "וזה אחד מן המקראות שאומרים...".

ג. דיוקי הלשון בדברי רש"י

כן יש להבין דיוקים נוספים בלשון רש"י, ומהם:

(א) המקור של "מדרשו" הוא במדרש תנחומא¹⁰, אך שם נאמר, "זה אחד מן המקראות המחזורת שבית המקדש שלמטן מכוון כנגד בית המקדש שלמעלן" – מדוע הופך רש"י את הסדר, ואומר¹¹: שבית המקדש של מעלה

(8) ובוה גופא – בית המקדש, שאפילו באם לא הייתה גזירת המרגלים – ע"פ פש"מ – ה' נבנה כמה זמן לאחר ביאת בני" לארץ.

(9) ויצא כח, יז. בשלח טו, יז (ושם: כסא של מעלה). ולהעיר שבבשלה לא כתב רש"י ע"ז, ומדרשו" (או כיו"ב).

(10) פרשתנו יח.

(11) ולהעיר גם מהשינוי בין פרש"י ויצא לפירושו בבשלה: בוויצא הסדר ברש"י הוא כבפרשתנו, ובפ' בשלה – מקדש של מטה מכוון כנגד כסא של מעלה. ואכ"מ.

לעילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצ"צ באמונה
מסור ונתון לעשות צדקה וחסד
בעל מעשים ומרץ ורב פעלים
הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה
בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
שגלוב

מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש
ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"
לקרב את היהודים עולי רוסיא לאביהם שבשמים
ולהכניסם בבריתו של אאע"ה
המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון
הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים
ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'
השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך
ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש
זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה
נפטר בשם טוב
כ"א תמוז ה'תשס"ו
ת' נ' צ' ב' ה'

הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש השלישי.

... ויה"ר והוא העיקר – שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש ומיד ממש... עם כל הפירושים שב"מיד" [כולל גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל (הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)]

... [ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה – שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו³⁹, ועל סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע)],

וכל הפירושים שב"ממש", ולכל לראש מיד ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

(משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבט, מבה"ח אדר א' תשנ"ב)

של מקדש של מעלה, היה, ניכר²² כנגדו של מקום המקדש של מטה.

ה. פעולת ההכנה במקום המקדש של מעלה אינה קשורה למצבו של מקום המקדש למטה

אך בכך בלבד אין די,

משום שאין לומר, שהכנתו של מקום המקדש למעלה על ידי הקדוש-ברוך-הוא, לא השפיעה כלל על מקום המקדש של מטה, אשר „מכוון כנגדו“.

וכפי שאנו רואים בנאמר²³ לגבי יעקב, וזהו שער השמים – ששם מצוין רש"י בפעם הראשונה ש„בית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה“. שיעקב חש בקדושת המקום שלמטה, כדבריו „מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים“.

וכיון שנאמר בפסוק שהיתה כאן פעולה של „אשר הכינותי“ – הכנת המקדש של מעלה באופן ש„כבר מקומי ניכר כנגדו“, צריך היה גם מקום המקדש של מטה להיות „ניכר“. וכיצד מתאים הדבר לדברי הפרשה בהמשך, ששם מודגש שארץ ישראל, כולל מקום המקדש, כלל לא היתה מוכנה לכניסת בני ישראל לארץ?²⁴

לפיכך מוסיף רש"י ומסביר, וזה אחד מן המקראות שאומרים שבית המקדש של מעלה...: „אין כוונת הפסוק כאן לומר שעתה

תשובת רש"י היא, שהמילים „אשר הכינותי“ כאן אינן מבטאות פעולה של „הכנה“ כבמקומות אחרים¹⁷, אלא משמעותן „אשר זמנתי לתת לכם“ – זוהי „הזמנה“ בלבד: כשם שבהזמנת אורח, עדיין אין בעצם ההזמנה שום פעולה של הכנה, אלא זוהי הזמנה בדיבור בלבד¹⁸, כך בענייננו¹⁹: הקדוש-ברוך-הוא הזמין את ארץ ישראל²⁰ לנתינה בשלב מאוחר יותר²¹ לעם ישראל – „זמנתי לתת לכם“.

אך כיון שמשמעותה של הזמנה בדרך כלל היא פעולת הכשרה ושינוי הדבר, מביא רש"י פירוש שני – „ומדרשו“ – „כבר מקומי ניכר כנגדו“, ולפי פירוש זה נעשתה במקום פעולה של הכנה והכשרה¹⁹ אם כי לא במקום המקדש למטה, אלא במקום המקדש של מעלה – „מקומי ניכר כנגדו“.

מסיבה זו מדייק רש"י ואומר „שבית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה“, בסדר הפוך מאשר במדרש תנחומא, כי פעולת ההכנה היתה ב„מקדש של מעלה“, ו„מקומי“

16) במדרש לקח טוב כאן: „אע"פ שעתידי כאילו זכינו לפי שגזירת מלכו של עולם משאמרה כבר נעשית“ (וראה רש"י לך טו, יח) – אבל ע"ד הפשט, אין המדובר כאן בנתינת הארץ לבני „כ"א „אשר הכינותי“, הכנתה לביאת בני („להביאך“) בתוכה, היינו פעולה (ניכרת) בהארץ [משא"כ „נתתי“ שבלך שם, שאינו ניכר בהארץ. ולהעיר שברש"י שם הלשון „כאלו היא עשוי“, וראה בארוכה בלקו"ש [המתורגם] חט"ו (ע' 218 ואילך) שהנתינה בפועל הייתה (ע"ד הפשט) (בנעת) כיבוש הארץ].

17) ראה מקץ מג, טו. בשלח טו, ה (ובת"א). ועוד.
18) ראה פרש"י לעיל בפרשתנו כא, יג. יתרו יט, יז.
ת"א רמב"ן וכו' שם. מקץ מג, כה (ות"א). ועוד. ולהעיר מביצה כו, ב (ובר"ח ורש"י שם): עד שיומין. שו"ע (וראה"ו) אורח סי' ש"ה (ס"ט). ועייג"כ ל' אדה"ו שם סתצ"ה סי"ד.

19) ראה גם באר יצחק לפרש"י כאן.
20) ראה פרש"י בראשית א, א. נת' בלקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 10 ואילך.
21) ראה לעיל הערה 16.

22) כ"ה בדפוס רש"י שלפנינו. ובדפוס ראשון ושני וכת"י רש"י (שתח"י), וכן ברא"ם כאן – „כבר מקומי כנגדו“ (בלי תיבת „ניכר“). וראה לקמן הערה 25.

23) ויצא שם.
24) והיינו, דאף את"ל שנעשה איוו הכשרה (רוחנית) גם במקום המקדש של מטה – הו"ל להפסוק להדגיש זה בהמשך הפרשה, ולא להדגיש רק הפכו, איך שהארץ אינה מוכנה.

תפדה", וכן צדקה (,"ושבי" בצדקה"26) וגמילות חסדים²⁷, כמפורש בפרשתנו²⁸, "אם כסף תלוה את עמי את העני", "גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה"²⁹, וכמבואר גם בהסוגיא בבבא בתרא³⁰ ("פירושה" של פרשת משפטים בתושבע"פ) פרטי הענינים דמצות צדקה, ומהעיקר, "גדולה"³¹ צדקה שמקרב את הגאולה, שנאמר³² כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות".

. . . ובהמשך לזה – גם ההוראה מהתחלת פרשת תרומה (שקורין במנחת שבת): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", החל מהמקדש הפרטי שבכא"א מישראל ("בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד"³³), בלבו פנימה, ובביתו ובחדרו, שנעשה בית תורה תפלה וגמ"ח, כולל ובמיוחד ההשתתפות בבנין והרחבת בתי-כנסיות ובתי-מדרשות באופן ד"ויקחו לי תרומה גו' זהב וכסף ונחושת"³⁴ (כל י"ג ט"ו)³⁵ דברים המנויים בכתוב), שע"ז ממהרים ומזוזים ופועלים תיכף בנין ביהמ"ק השלישי כפשוטו ממש.

. . . שההחלטה על זה³⁶ תביא תיכף את השכר³⁷, תביא הגאולה, תיכף ומיד ממש, שאז תערך המלוה מלכה, "סעודתא דדוד מלכא משיחא"³⁸, בהשתתפותו של נשיא דורנו משיח צדקנו בראשנו, בארצנו

(27) כולל גם הפעולה על אוה"ע לעסוק בצדקה, ובפרט לאחר החלטת מנהיגי המדינות ע"ד חסכון בהוצאות הכספיות לצרכי נשק, אזי נקל יותר לפעול שיוסיפו בפעולות של צדקה, הן בנוגע לאוה"ע, והן בנוגע לבני".

(28) כב, כד.

(29) סוכה מט, ב.

(30) ח, א ואילך.

(31) יו"ד, א.

(32) ישע"י נו, א.

(33) ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

(34) כה, ב"ג.

(35) ראה לקו"ש חכ"א ע' 153, ובהנסמן שם.

(36) ליתן כפי נדבת לבם הטהור להקרין גמ"ח, שבמוצאי שבת קודש זה נערכת מלוה מלכה

לטובת הקרן (המו"ל).

(37) ראה תענית ח, ב. שו"ע או"ח סו"ס תקצא.

(38) סידור הארז"ל במקומו. ועוד.

היתה הכנה מיוחדת על ידי כך שבית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה. הפעולה של "הכינותי" היתה מאז ומקדם, וזהו רק פסוק אחד, בין יתר ה"מקראות" הקודמים, שבהם מסופר על אותו ענין, שכבר מאז ומתמיד, "בית המקדש של מעלה מכון כנגד בית המקדש של מטה", וכבר לפני כן, תמיד²⁵, "כבר מקומי ניכר כנגדו".

ולפיכך אין קושי בכך שענתה לא חל שינוי מיוחד במקום המקדש של מטה.

לפי זה מובנת גם הגירסא "שבית המקדש של מעלה מכון כנגד של מטה", ללא המילים "בית המקדש של מטה". על ידי כך מודגש, שההכנה של מקום המקדש של מעלה אינה קשורה למצבו של מקום המקדש של מטה: בית המקדש של מעלה קיים אף כאשר למטה אין בית המקדש. הוא "מכון כנגד של מטה", וחסר בית המקדש²⁶. ולפיכך אין סתירה בכך, שלמרות ש"כבר מקומי ניכר כנגדו", הרי אין ניכרים למטה שינוי והכנה²⁷, ולהיפך – במקום המקדש של מטה נמצאות אמות העולם, להיפך מבית המקדש.

1. הזמנה מילתא או לאו מילתא היא:

מעניני ההלכה שניתן ללמוד מפירוש רש"י זה:

לגבי דעת אביי²⁸ ש"הזמנה מילתא היא" יש מחלוקת בין הראשונים, אם גם הזמנה בדיבור מילתא היא, אם לאו²⁹.

למחלוקת זו יש השלכה למעשה, כי גם לדעת רבא²⁸ אשר הלכה כמותו, ש"הזמנה לאו מילתא היא", הרי יש מקרים מסויימים שבהם בכל זאת מתחשבים ב"הזמנה"³⁰.

וניתן לומר שזהו ההבדל להלכה בין שני פירושי רש"י:

לפי "פשוטו" יוצא, שהענין של "זמנתי לתת לכם" ללא פעולת הכנה והכשרה של המקום, מכונה בפסוק, "הכינותי". כלומר, גם הזמנה בדיבור ללא הכנה – מילתא היא³¹.

ואילו לפי "מדרשו" תלוי הענין של "הכינותי" דוקא בחידוש הניכר בדבר – "כבר מקומי ניכר כנגדו". ולפי זה סביר לומר, שהזמנה בדיבור לאו מילתא היא.

(משיחות מוצש"ק 9' משפטים תשל"ט)

(28) סנהדרין מז, ב.

(29) ראה ח' הר"ן שם. תוד"ה נתנו שם מה, א. שלטי גבורים לברכות כג, ב.

(30) ראה לדוגמא: שו"ע או"ח סמ"ב ס"ג ונ"כ שם: רמ"א שם (ובשו"ע אדה"ז שם ס"ו): ולענין הלכה יש להחמיר כסברא זו. וראה שקו"ש להלכה – אם בהג"ל מהני הזמנה בדיבור – ערוך השולחן ומשנה ברורה לשו"ע או"ח שם. אנציקלופדי' תלמודית ע' הזמנה (א) ע' תרלד (וראה שם ע' תרכה ואילך, תרלז), וש"נ.

(31) אף שיש לחלק כי כאן המדובר בדיבורו של הקב"ה ש"כאלו היא עשו"ה" (רש"י לך טו, יח).

(25) ועפ"ז תומתק הגירסא הנ"ל (הערה 22), "כבר מקומי כנגדו" – שלגירסא זו מובן שאין הכוונה שה' כאן שינוי לגבי המצב שה' לפניו (שהרי "מקומי כנגדו" ה' גם בימי יעקב).

(26) ועפ"ז (ולגירסא זו) מתורצת קושיית השל"ה הנ"ל (הערה 12), שמלשון רש"י "... של מעלה מכון כנגד .. של מטה" – "משמע כאלו ה' שלמטה קודם ח"ו".

(27) ומה שראה זה יעקב (כנ"ל בפנים) – ה"ז בחלום, או ע"י החלום.

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב (הוספות)

שמנהיגי אוה"ע²¹ מחליטים ומכריזים מדעתם (ו"ב, בערכאות שלהם", שיש בהם התוקף ד"דינא דמלכותא דינא") ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

. . . ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) – היתכן שבנ"י נמצאים עדיין בגלות?!... עד מתי?!...!

היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, עד להמאורע דערב שבת זה שאפילו אוה"ע מכריזים שהגיע הזמן ד"וכתתו חרבותם לאתים" – נמצאים אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בני"י מכל קצוי תבל, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש, מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"²², שעליו ערוכים הלוינתן ושור הבר ויין המשומר!

ועוד ועיקר – שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי!

ומזה מובן גודל הצורך וההכרח להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהענינים שמקרבים ומזרזים ומביאים בפועל ממש את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ולכל לראש – בהענין המודגש בפרשת משפטים:

"משפטים" – פרטי הדינים בין אדם לחבירו מתוך שלום²³ (ופשיטא שלילת הפכו, ביטול סיבת הגלות האחרון²⁴), שע"ז באה הגאולה, כמאחז"ל²⁵ במעלת המשפט ש"בו ציון נבנית, שנאמר²⁶ ציון במשפט

(21) ד"אע"ג דאינהו לא חזו מזלייהו חזו" (מגילה ג, א).

(22) פרש"י ריש פרשתנו.

(23) ראה שמו"ר ריש פרשתנו (פ"ל, א): "באין לידי משפט והם עושין שלום". ובחידושי

הרד"ל שם: "אפשר ר"ל ע"י פשרה, וכמ"ש בסנהדרין (ו, ב) איזהו משפט שלום זה הביצוע".

(24) ראה יומא ט, ב.

(25) שמו"ר שם, טו.

(26) ישע"א, כז.

בחולה בקיום המצוות – הרפואה היא חובה, אך ביחס ל"חולה" שבגימטריא מ"ט, שחסר לו שער הנו"ן בלבד, נאמר: "ורפא ירפא – שניתן רשות לרפואה", לא תמיד ולא לכל אדם נוגע הדבר.

ג. אף זו הוראה מן האמור:

כשיהודי נדרש לעסוק בהפצת היהדות, להשפיע על יהודי בקשר לקיום המצוות בפועל, והוא עונה כי הוא חס על זמנו משום שמוטב לו לנצל את הזמן לצורך עצמו להתעלות אל שער הנו"ן,

– עליו לדעת כי הדרישה ממנו לרפא את הזולת מוסבת כלפי מחלה שיש חובה לרפואתה, ואילו רצונו להשלים את עצמו הוא אמנם דבר רצוי, אבל אינו אלא בחינת רשות לגבי החובה שיש לו כלפי השני. הרי זה דוגמת ביטוי הגמרא⁵ שלגבי חובה נקרא הדבר רשות ולגבי רשות – מצוה.

ד. במצוות מעשיות שוים כל ישראל

והן נוגעות לכל אחד. מצוות התורה, דקדוק קל של דברי סופרים אף מן המאוחרים יותר, "כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש" – כל אלה שייכים לכל לישראל, אך בעניני הידורים ישנם כאלה שאין הכל שייכים להם.

וכשנשפלים לכך – עלול להיות שהדבר נובע מן היצר הרע שכדאי לו שפלוני יקיים ענין של הידור ובלבד שע"י כך ימעט בקיום חובתו המוטלת עליו לעשות⁶.

אשר לפועל: יש לעשות כפי החובה בהשבת אבידה ואו יתן הקב"ה הצלחה גם ב"עבודה" הפרטית העצמית – עד לשער הנו"ן.

(משיחות ש"פ משפטים, תשט"ז)

א. בפרשת השבוע נאמר: "ורפא ירפא", ורו"ז אומרים¹ ביחס לזה: "מכאן שניתן רשות לרפואה", שאין לומר: "רחמנא מחי – ואנא מסי?" (= הקב"ה מכה ואני מרפא?)².

קיים לימוד אחר – לא רק שניתנה רשות לרפואה אלא שאף חובה בדבר. הלימוד הוא מן הפסוק: "והשבותו לו"³, הנאמר בהשבת אבידה.

ב. גם בבחינת העבודה הרוחנית ישנם בשני ענינים אלה: "ורפא ירפא – שניתנה רשות", "והשבותו לו" – כחובה.

דבר זה של מחלה מצוי הרי גם ברוחניות, ויש בכך מספר סוגים: חולה שיש בו סכנה, חולה שאין בו סכנה, ועד דרגת "חולה" שבגימטריא מ"ט, שהוא מי שהשיג כבר כל מ"ט שערי בינה והוא חולה רק בזה שחסר לו שער הנו"ן.

מובן שקיים מרחק בין סוגי החולים. וזה הביאור בקצרה:

יש חולה שמחלתו היא ביחס לקיום המצוות, שהרי רמ"ח מצוות עשה הם רמ"ח האברים ושס"ה לא"ת עשה הם שס"ה גידים. חולה שמחלתו בקיום המצוות ר"ל – מחלתו רצינית מאד.

יש חולה שחסר לו שער הנו"ן, בחינת דרגת משה רבנו שעליו נאמר: "ותחסרהו מעט מאלקים" על שלא היה לו שער הנו"ן⁴, וזכה לכך בשעת הסתלקותו בהר נבו, "נ' בו".

– בהתאם להבדל זה בסוגי החולים קיים גם ההבדל במדת הכרחיות הרפואה.

(1) ברכות ט, סע"א. פה, א.

(2) רש"י בבא קמא שם.

(3) סנהדרין עג, א. ועפ"מ"כ בפיה"מ להרמב"ם נדרים

פרק ד משנה ד.

(4) ראש השנה כא, ב.

(5) חולין קה, א.

(6) ראה בארוכה קונטרס העבודה פ"ז.

וגם הזמן שבו אירע מאורע זה (בתקופה האחרונה עצמה) הוא זמן מסוגל בשייכות להגאולה. מצד הקשר והשייכות דומן זה לנשיא דורנו – להיותו ערב שבת האחרון בחודש שבט, חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא (גמר ושלמות העבודה) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחיידוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה (דור האחרון של הגלות שהוא הוא דור הראשון של הגאולה) במשך מ"ב שנים די"ל שהם כנגד מ"ב המסעות שבמדבר העמים, שאז כבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז¹⁹) – שגם בהזמן (נוסף על המקום) שבו היתה ההכרזה ע"ד "וכתתו חרבותם לאתים" מודגשת השייכות לפעולתו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, המשיח שבדור, שעל ידו נעשה קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים וגו'".

... יש לומר, שהחלטת והכרזת מנהיגי אה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלטת והכרזת "מלכי רבנן" שהנהגה זה (מלך המשיח) בא", החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתינו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורייהוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי²⁰ – פס"ד "מסיני", שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך

ועד לבניית הבנין המיוחד (בשנת תשי"א לערך) – שבזה מודגש שהאחדות והשלום בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו בבירור העולם (ע"י הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר בכל העולם), וככל שניתוסף בבירור העולם ע"י נשיא הדור ניתוסף גם בקיומו וביסוסו של הארגון שמטרתו לפעול אחדות ושלוש בעולם, ועד לגמר ושלמות בירור העולם בקיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים" שהוא היסוד של ארגון זה*.
 (19 שיחות י"א שבט וש"פ בשלח (סה"ש תשנ"ב ע' 308).
 (20 רמב"ם ה' מלכים ספ"א.

(* ועד שפסוק זה מתנוסס על גבי כותל הבנין.

ה. ידועה ה"תורה" של הבעל-שם-טוב, שכ"ק מו"ח אדמו"ר העלה אותה על הכתב וחזר עליה כמה פעמים⁷, בקשר עם הפסוק: "כי תראה חמור שנאך גו' עוב תעזב עמו". תמציתה היא שאין לענות את הגוף בתעניות וסיגופים, כי אם, אדרבה, "עזב תעזב עמו" – ובו לעבוד את הקב"ה.

כך ישנה גם הוראה⁸ של המגיד ממעזריטש לבנו המלאך שיהא זהיר בבריאות גופו משום שכשנוצר נקב קטן בגוף – נוצר נקב גדול בנשמה.

לכאורה, בלתי מובן מה הוא החידוש בענין שמירת בריאות הגוף. הרי הלכה פסוקה, ואדמו"ר הוקן מביאה בשולחן ערוך חושן משפט הלכות נזקי הגוף⁹ כי "אין לאדם רשות על גופו כלל" ולפיכך "אסור לצער את הגוף אפילו במניעת איזה מאכל או משתה"¹⁰ וכו'.

1. יתרה מזו מבואר בהלכות דעות לרמב"ם¹¹: "היות הגוף בריא ושלם מדרכי השם¹² הוא". הרי, מאחר שאסור לצער את הגוף, ובריאות הגוף היא מדרכי השם – מה, איפוא, החידוש שבפירוש הפסוק "עזב תעזב עמו" ובציווי האמור ביחס לזה, הנראים כאילו הם מהוים חידוש מיוחד?

אלא שהדבר יובן מזה שאדמו"ר הוקן אומר בשולחן ערוך באותו ענין שב"דרך תשובה" מותר לצער את הגוף ולהתענות, וההסבר:

(7) היום יום כח שבט. וראה ד"ה כי תראה חמור תש"ד (ספר המאמרים תש"ד עמוד 145). וראה ג"כ ח"א (המתורגם) ע' 28 בארוכה.
 (8) נדפס ב"התמים" חוברת ז עמוד כח.
 (9) סעיף ד.
 (10) לשון המשנה יומא פ"א מ"ד.
 (11) ריש פרק ד.
 (12) כן הוא בנדפס, ולכאורה צ"ל: מדרכי עבודת השם. ובהמשך להלכה שלפני. ודוחק גדול לומר שהוא ע"ד מש"כ בהל' דעות ספ"א: נקראת דרך זו דרך ה' – כי שם המדובר ע"ד הנהגה בינונית (או רחום, חנון כו') – משא"כ כאן ע"ד בריאות. וע"ד משנת' במו"נ ח"א פמ"ז ש"לא הושאלו לו (להקב"ה) הטעם והמיישוש".

משום ש"טובה היא לו". – הכרח לומר שהדבר הוא לטובת הגוף, שכן אם הטובה היא לאחר, עומדת בתקפה השאלה, איזו רשות יש לו לצער את הגוף, אך הטעם הוא, משום שיש בכך טובה לגוף עצמו, כי כשיעשה תשובה ישלים הוא – הגוף – את שליחותו.

2. מסיבה זו מותר להתענות גם מי שאינו יכול להתענות, בה בשעה שבדרך כלל יש הבדל בין מי שיכול להתענות לבין מי שאינו יכול להתענות, וכפי שנאמר ב"אגרת התשובה" שב"תניא"¹³: "מי שאינו יכול להתענות ומתענה – נקרא חוטא".

"ומי שיכול להתענות" – נאמר עוד שם בשלחן-ערוך – "מותר אפילו שלא בדרך תשובה, אלא כדי למרק נפשו לה". תוכנו של המירוק אינו ענין של תשובה כי אם "כדי שיהיה רצוי לה' כמו קודם החטא".

ח. לפי האמור יובן חידושו של הבעש"ט שבפירוש ל"עזב תעזב עמו": יש אפשרות להטיב לגוף, אף כשיש צורך במירוק ואפילו בתשובה, שלא באמצעות תעניות. אפשר למרק את הגוף ואף לעשות תשובה ע"י הדרך של "עזב תעזב עמו".

הדבר יובן על-פי הידוע שעניני החסידות שייכים ומהווים מעין לעתיד לבוא, שאז תקבל הנשמה את השפעתה באמצעות הגוף – וכך במעשינו ועבודתנו עתה במשך זמן הגלות מלמדת תורת החסידות אפשרות לבצע דברים ע"י "עזב תעזב עמו".

זה גם הטעם לכך שבדורות האחרונים ניתן משקל מיוחדת לבריאות הגוף.

ט. נוסף על כך שבמספר מקומות¹⁴ (13) פרק ג.
 (14) תניא פרק מט. וראה ספר השיחות – תורת שלום עמוד 120 ואילך.

דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ולאח"ז וכתוצאה מזה יציאתו מגבולות המדינה ההיא), ואעפ"כ, נמשכה גם שם הפעילות דשלוחי נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות בחשאי ובמס"נ ממש, עד לתקופה האחרונה שנתבטלה גזירת המלכות ונתאפשר המשך הפעילות דהפצת התורה והיהדות ביתר שאת וביתר עוז, בגלוי ובפירסום, ועד לנפילתו של המשטר הקודם, והקמתו של משטר חדש שהכריז לצדק וליושר ולשלום, על יסוד האמונה בבורא העולם ומנהיגו.

ובהמשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגה החדש של המדינה ההיא למנהיגה של מדינה זו, בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדולות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה וההכרזה שתוכנה, וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטה והכרזה זו בהעיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקבצו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיג מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו¹⁶), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות דהפצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור¹⁷, ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת הפעולה דמלך המשיח, וישפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים"¹⁸.

16) ואף שהטעם הפשוט לזה הוא לפי שהמקום המיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם נקבע מלכתחילה במקום שאינו עיר הבירה של מדינה מסויימת, הרי, הטעם האמיתי לקביעות מקום זה בעיר זו דוקא, הוא, להיותה עיר הבירה של "מלכי רבנו" (ראה גיטין סב, סע"א. ועוד), כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וראה לקמן הערה 18).

17) ראה קונטרס הנ"ל (שבהערה 11) ס"ה שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. ובהדגשה יתירה בכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כמרומז בב' שמותיו: "יוסף" – ע"ש ש"יוסף אדני-י שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'" (ישעי' יא, יא-יב), ו"יצחק" – ע"ש ש"אז ימלא שחוק פיניו" (תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א).

18) ולהעיר, שארגון חבר העמים למטרת אחדות ושלוה בין העמים הוקם בחצי כדור התחתון לאחרי ובסמיכות לבואו של נשיא דורנו לחצי כדור התחתון (החל מהחלטה שנתקבלה באמצע המלחמה, בשנת תש"ב לערך, ובעיקר בסיומה של המלחמה, בשנת תש"ה לערך), ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו,

לגמרי. בחירה היא רק של עצמותו וכן בישראל, כי "הן האדם היה כאחד ממנו". – ונוסף על זה גילתה תורת החסידות דרך חדשה שגם למרק הנפש, ואפילו תשובה, ניתנים לביצוע בד בבד עם שמירת בריאות הגוף.

(משיחת ט"ז תמוז, תשט"ז)

מוסבר יתרונו של גופו של יהודי, שעליו נאמר: "ובנו בחרת מכל עם ולשון", והרי הבחירה היא, כפי שמבואר ב"לקוטי תורה"¹⁵, מעצמות אינ"סוף, שכן הגילויים הם בהגבלה ואין לגביהם מקום לבחירה אמיתית, חפשית

15) ראה לקוטי תורה ויקרא לח, ב. ספר המאמרים ה'תש"ג עמוד 24.

לזכות

כ"ק אדונונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד

הוספה

בשורת הגאולה

מז.

דער מינוי פון דוד מלכא משיחא איז דאך שוין געווען, כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", עס דארף נאָר זיין קבלת מלכותו ע"י העם און די התקשרות צווישן דעם מלך מיט דעם עם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחות ש"פ משפטים, פ' שקלים, מבה"ח אדר תנש"א)

(1) תהלים פט, כא.

המינוי דוד מלכא משיחא הרי כבר הי', כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", צריכה רק להיות קבלת מלכותו ע"י העם וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

סו.

בנוגע להמאורעות דימים אלה:

לכל לראש – המאורע שאירע בערב שבת זה, שבו התאספו והתכנסו יחדיו ראשי מדינות גדולות וחשובות בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדולות, והחליטו והכריזו על תקופה חדשה ביחסי מדינות העולם – ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא

באי"כ המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) – הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל"¹¹, "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ה, דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפוצו מעינותיך חוצה¹²), שאז יהי' גם קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים".

והענין בזה:

בבוא נשיא דורנו לחצי כדור התחתון, וקבע מקומו במדינה זו ובעיר זו, התחיל בתוקף ונעשה הבירור והזיכוכ דחצי כדור התחתון, שגם בו נמשך הגילוי דמתן-תורה (שהי' בחצי כדור העליון¹³), ויתירה מזה – אדרבה – שנעשה המקור שממנו נמשך ונתפשט עיקר הפעולה דהפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י השלוחים ששלח ברחבי העולם (גם לחצי כדור העליון), עד לפנה הכי נדחת שבעולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל בני" (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדברים בלשונם ומתנהגים בחיצוניות כמותם), ועוד וג"ו עיקר, הפצת כל עניני טוב וצדק ויושר גם בין אוה"ע ע"י קיום מצוות בני נח¹⁴, כמודגש ביותר בשנים האחרונות, ככל שהולכים ומתקרבים יותר להזמן דביאת משיח צדקנו, ש"אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד"¹⁵.

ובתקופה האחרונה (החל משנת נסים, והמשכה בשנת "נפלאות אראנו" ו"נפלאות בכל") הגיעה פעולה זו לשיא – בפריצת גבולותי של המדינה ההיא שבשעתה חרתה על דגלה והכריזה מלחמה בהפצת התורה והיהדות ועד למלחמה באמונה בבורא עולם ומנהיגו (כולל גם המאסר

(11) מגילה כט, א. וראה בארוכה קונטרס בענין מקדש מעט זה כו' (סה"ש תשנ"ב ע' 465).

(12) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

(13) ראה אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.

(14) כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ח ה"י) ש"צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל

באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח".

(15) צפני" ג, ט. וראה רמב"ם שם ספי"א.

גם בצמצום וביטול כלי נשק, ועד לשלום ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

וקדם למאורע זה (בהשגחה פרטית) נאמו של נשיא מדינה זו לאומה כולה (באור ליום הרביעי, "קמי שבתא"¹, התחלת ערב שבת זה), שבו הודיע והכריז על פעולותיו בצמצום וביטול כלי נשק, וניצול הכספים (שלא ינתנו לרכישת כלי נשק) כדי להוסיף בעניני הכלכלה של בני המדינה – הכרזה שאושרה ע"י "בית הנבחרים", שבו נקבעים חוקי המדינה שיש להם תוקף ע"פ תורה ("דינא דמלכותא דינא"²).

ויש להתבונן בהלימוד וההוראה ממאורע זה, וגם בפרטי הענינים דהמאורע – מקומו וזמנו, כולל שייכותו לתוכנו של הזמן בתורה, בפרשת השבוע, כדלקמן.

הלימוד וההוראה ממאורע זה הוא בענין כללי ועיקרי בעבודתם של בניי ("מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"³) – "להביא לימות המשיח"⁴:

מהיעודים דהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בשייכות להנהגת אומות העולם – "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה"⁵.

ולהוסיף, שענין זה יהי' ע"י פעולתו של מלך המשיח עצמו – כמ"ש בהתחלת הפסוק⁶ "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים" ("השופט הוא מלך המשיח . . . שיהא אדון כל העמים, והוא יוכיח להם ויאמר למי שימצא בו העול ישר המעוות . . . ומפני זה לא תהי' מלחמה בין עם לעם כי הוא ישלים ביניהם, ולא יצטרכו לכלי מלחמה, וכתתו אותם לעשות מהם כלי לעבודת האדמה"⁶), שכן, "באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה'

(1) פסחים קו, סע"א.

(2) גיטין יו"ד, ב. וש"נ.

(3) תניא רפל"ז.

(4) ל' חז"ל – במשנה ספ"ק דברכות.

(5) ישעי' ב, ד. מיכה ד, ג.

(6) פי' הרד"ק עה"פ.

גו' ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמם רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלקי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"⁷, "והמורה הוא מלך המשיח, ועליו נאמר וּשְׁפֹט"⁸.

וכיון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם ע"ד צמצום וביטול כלי נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כולו – תוכן היעוד "וכתתו חרבותם לאתים", שבירת כלי המלחמה לעשות מהם כלים לעבודת האדמה, "ארץ ממנה יצא לחם"⁸ – ה"ז סימן ברור על התחלת קיומו של יעוד זה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ליתר ביאור:

כיון שנמצאים ב"זמן השיא" ("די העכסטע צייט") של ביאת משיח צדקנו, "הנה זה (מלך המשיח) בא"⁹, רואים כבר (מעין ו)התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים, "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וגו'" – עי"ז שהקב"ה נותן בלב המלכים דאזה"ע ("לב מלכים ושרים ביד ה'"¹⁰) להחליט ולהכריז יחדיו ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו היתה בזמן זה דוקא – בגלל שייכותו המיוחדת להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ויש להוסיף, ששייכותו של המאורע להתחלת פעולתו של משיח צדקנו מודגשת גם בפרטי המאורע – המקום והזמן שבהם היתה החלטת והכרזת ראשי המדינות על המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים":

המקום שבו אירע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מיוצגים בקביעות

(7) ישעי' שם, ב"ג. מיכה שם, א"ב.

(8) איוב כח, ה.

(9) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

(10) לשון הרגיל – ע"פ משלי כא, א. וראה לקו"ש חיי"ג ע' 285 הערה 1 ובשוה"ג.